

Komunikacijski protokoli in omrežna varnost

Varnostni elementi

IPSec

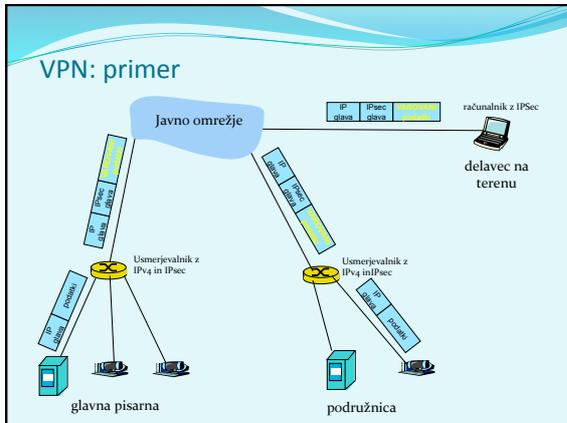
- IP security protocol (varnost na omrežni plasti)
- uporaba za varovanje povezav med dvema entitetama, uporaba za VPN (navidezna zasebna omrežja)
- varnost na omrežni plasti:
 - zakrivanje vseh vrst podatkov (TCP segment, UDP segment, ICMP sporočilo, OSPF sporočilo itd.)
 - zagotavljanje avtentikacije izvora
 - integriteta podatkov pred spreminjanjem
 - zaščita pred ponovitvijo komunikacije
- RFC 2411: pregled mehanizmov in delovanja IPSec

2

Navidezna zasebna omrežja (VPN)

- *Virtual Private Network*
- podjetja, ki so na različnih geografskih lokacijah, si lahko želijo visoke varnosti pri komunikaciji. Rešitvi:
 1. gradnja ZASEBNEGA omrežja: podjetje zgradi lastno omrežje, popolnoma ločeno od preostalega Interneta (draga postavitev in vzdrževanje - potrebni usmerjevalniki, povezave, infrastruktura)
 2. podjetje vzpostavi NAVIDEZNO ZASEBNO omrežje (VPN) z infrastrukturo javnega omrežja:
 - podatki znotraj lokalnih (zasebnih) delov omrežja se prenašajo tradicionalno (IP),
 - podatki, ki potujejo preko javnih delov omrežja se prenašajo zaščiteno (IPSec)

3

Implementacija IPsec

- mehanizem IPsec ponuja dva protokola varovanja:
 - AH - *Authentication Header*
 - zagotavlja avtentikacijo izvora in integriteto podatkov
 - ESP - *Encapsulation Security Payload*
 - zagotavlja avtentikacijo izvora, integriteto podatkov IN zaupnost podatkov
- za vsako smer IPsec komunikacije je potrebno vzpostaviti SA (Security Association)
 - primer: glavna pisarna in podružnica uporabljata dvosmerno komunikacijo. Ravno tako glavna pisarna uporablja dvosmerno komunikacijo z n delavci na terenu. Koliko SA je potrebno vzpostaviti?
 $2 + 2n$

Vzpostavitev SA

The diagram shows two routers connected by a link. The left router has the IP address 200.168.1.100 and the right router has 193.68.2.23. A Security Association (SA) is established between them. Red arrows labeled 'IPsec' point to each router.

- Usmerjevalnik ima bazo SAD (*Security Association Database*), kjer hrani podatke o SA:
 - 32 bitni ID SA, imenovan SPI (*Security Parameter Index*)
 - izvorni in ponorni IP SA
 - vrsta enkripcije (npr. 3DES) in ključ
 - vrsta preverjanja integritete (npr. HMAC/MD5)
 - ključ za avtentikacijo

Dva načina komunikacije

- *transport mode* - implementiran med končnimi odjemalci (vmesniki računalnikov), ščiti zgornje plasti protokola. Transparentno vmesnikom, kriptira samo podatke v paketu.
- *tunnel mode* - transparentno končnim odjemalcem, usmerjevalnik-usmerjevalnik ali usmerjevalnik-uporabnik. Kriptira podatke in glavo paketa.

Transport mode z AH	Transport mode z ESP
Tunnel mode z AH	Tunnel mode z ESP

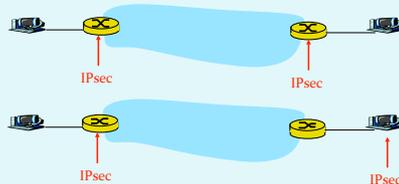
Najbolj pogosto!

IPsec Transport Mode

- IPsec datagram potuje med končnima sistemoma.
- Ščitimo zgornje plasti.

IPsec – tunneling mode

- IPsec se izvaja na končnih usmerjevalnikih
- za odjemalce ni nujno, da izvajajo IPsec

IPsec datagram: tunnel mode in ESP

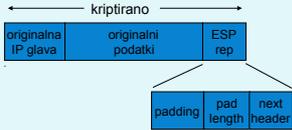
- Poglejmo si, kako deluje najbolj pogosto uporabljen IPsec način
- Originalni podatki:

10

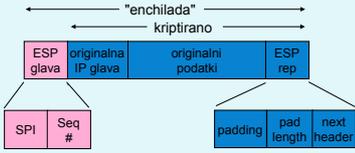
IPsec datagram: tunnel mode in ESP

- na konec datagrama se doda ESP glava (zapolnitev je potrebna za bločno kodiranje, next header je protokol, vsebovan v podatkih)
- rezultat se kriptira (algoritem in ključ določa SA!)

IPsec datagram: tunnel mode in ESP

- doda se ESP glava: rezultat je "enchilada" (SPI - indeks SA, ki se ga uporabi za določanje nastavitvev, Seq# - zaščita proti ponovitvi komunikacije)

IPsec datagram: tunnel mode in ESP

- doda se polje ESP auth, ki je izračunana zgoščena vrednost cele "enchilade". Algoritem in ključ določa SA.

IPsec datagram: tunnel mode in ESP

- izdela se nova IP glava, ki se doda pred podatke
- oblikuje se nov IP paket, ki se klasično pošlje skozi omrežje

IPsec datagram: tunnel mode in ESP

- Kaj je v novi glavi paketa?
 - protokol = 50 (pomeni, da so podatki ESP)
 - IP pošiljatelj in prejemnika sta vozlišči, med katerima poteka IPsec (usmerjevalnika R1 in R2)
- Kaj naredi prejemnik (R2)?
 - iz SPI v glavi poišče podatke o SA, preveri MAC enchilade, preveri Seq#, odkodira enchilado, odstrani zapolnitev, ekstrahira podatke, posreduje ciljnemu računalniku

Kako izbrati datagrame za IPsec zaščito?

- To določa *Security Policy Database (SPD)*: določa, ali naj se datagram ščiti glede na izvorni IP, ponorni IP in tip protokola
- Določa, kateri SA naj se uporabi
- SPD določa "KAJ" narediti z datagramom
- SAD določa "KAKO" to narediti!

Kakšno zaščito ponuja IPsec?

- Denimo, da je Janez naš *man-in-the-middle* med R1 in R2. Janez ne pozna ključev. Kaj lahko naredi?
 - Ali lahko vidi vsebino datagrama, izvor, ponor, protokol, port?
 - Ali lahko spremeni bite v paketu?
 - Ali lahko pošilja v imenu R1?
 - Ali lahko ponovi komunikacijo?
